

POSVET Z DELODAJALCI

Novosti na področju delovnopravne zakonodaje

Metka Penko Natlačen
Pravna služba GZS

Zagorje 2016

Zadnje aktualne novosti

- Zakon o vajeništvu
- Zakon o soupravljanju delavcev
- Zakon o čezmejnem opravljanju storitev
- Aktualno na področju kolektivnega dogovarjanja

Zakon o vajeništvu

Naša izhodišča:

- Naj bi zapolnil vrzel zaradi pomanjkanja srednjih strokovnih šol (steklarstvo, kovinska industrija, papirno-predelovalna industrija);
- Naj bi dal možnost opravljati vajeništvo dijaku in zaposlenemu ter nezaposlenemu;
- Naj bi okrepil status zbornic pri verifikacijah delodajalca, pri katerih lahko vajeništvo poteka;
- Trajalo naj bi 3 leta, pod mentorstvom, z vmesnim preizkusom in zaključnim izpitom;
- Delodajalec nosi stroške v času dela pri njem; šolanje finansira država

Stanje zakona

- Pred vložitevijo v parlament s strani MIZŠ, pred javno razpravo socialnih partnerjev;
- Predlagatelj je glede roka vložitve vezan na sredstva EU;
- Interesi socialnih partnerjev niso usklajeni – tudi ne povsem na delodajalski strani.

Zakon o čezmejnem opravljanju storitev

- Zakon naj bi v enem predpisu uredil vse vrste napotitev na delo v tujino;
- Ločitev med napotitvijo na delo v tujino in službeno potjo je vsebina naloge – ali opravljanje dela ali sklepanje poslov;
- Uskladitev s predpisi EU predvideva nekatere manjše spremembe dosedanjega stanja;
- Napotitve potekajo skladno z Direktivo EU je uporabno navodili 96/71/ES iz 1996;

Postopek napotitve

- Poteka na podlagi ZDR-1, člen 209, ki določa posebne vsebine pogodbe o zaposlitvi;
- Za slovenske delodajalce je uporabno navodilo ZZZS, ki opredeljuje postopek izdaje listine A1;
- Napotitev obstaja le, če je bila oseba en mesec prej zavarovana v SLO, če s čas trajanja napotitve vobstaja PoZ in če gre za plačano zaposlitev;
- Delavec napoten v tujino, ostane zavarovan v državi osnovne zaposlitve in še dalje plačuje prispevke od plače ki bi jo prejel v SLO;
- Ob napotitvi v drug državo – članico EU velja pravilo, da je treba delavcu zagotavljati minimalne delovnopravne standarde države v katero je napoten;

Stanje zakona

- Nov zakon po napotitvah je v postopku, medresorsko usklajevanje je končano;
- Predvideva se sprejem zakona do jeseni,
- Jeseni bomo na GZS imeli predstavitev novosti zakona, ki bo povezan predvsem z obrazcem A1

Vsebina ZSDU-1

- Preferenčno obravnava svet delavcev in kot delavskega predstavništva ne upošteva sindikata;
- V enoosebni družbi naj bi družbenik za vsak sklep pridobil mnenje predstavnika Sveta delavcev, ne glede na vsebino ki jo sklep ureja;
- Širi se delovnoppravna imuniteta delavskega direktorja; imajo pa jo tudi vsi člani Sveta (razlika od sindikata)
- Vsaka odpoved iz poslovnih razlogov mora imeti predhodno posvetovanje s Svetom;
- Svet delavcev ima kadrovsko vlogo pri delavskem direktorju in kadrovskega direktorja;
- Svet delavcev sodeluje v postopkih individualnih delovnih razmerij.

Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju

- V parlamentarno proceduro ga je vložila Združena levica;
- Nastal je brez usklajevanja s socialnimi partnerji, GZS je protestirala;
- Vlada je izdala odklonilno mnenje do ZSDU-1;

Druge novosti

- **Zakon o evidencah na področju dela** – za poenotenje sistema si prizadeva si Inšpektorat dela
- **Zakon o dostojnem delu** – poenotenje osnov za vse prejemke iz delovnih razmerij in socialne transfere
- **Bela knjiga o ZPIZ** – se bo začel postopek priprav

KP gospodarskih dejavnosti – seznam - 1

Kolektivne pogodbe gospodarskih dejavnosti, ki jih sklepa GZS, so v navedenem seznamu označene z zvezdico:

1. KP za bančništvo
2. KP celulozne, papirne in papirno predelovalne dejavnosti *
3. KP za cestni potniški promet Slovenije *
4. KP časopisno-informativne, založniške in knjigotrške dejavnosti*
5. **KP med delavci in družbami drobnega gospodarstva ***
6. KP za elektrogospodarstvo Slovenije
7. KP za dejavnost elektroindustrije Slovenije *
8. **KP dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije**
9. KP za gozdarstvo Slovenije*
10. KP gradbenih dejavnosti *
11. KP grafične dejavnosti *
12. KP za kemično in gumarsko industrijo Slovenije *

KP gospodarskih dejavnosti – seznam -2

13. KP za kmetijsko in živilsko industrijo*
14. KP komunalnih dejavnosti *
15. KP za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije *
16. KP za kovinsko industrijo Slovenije *
17. KP za lesarstvo Slovenije *
18. KP za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije *
19. **KP za obrt in podjetništvo**
20. KP za dejavnost poslovanja z nepremičninami *
21. KP za poštne in kurirske dejavnosti
23. KP za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavn. *
24. **KP dejavnosti trgovine ***
25. KP za zavarovalstvo Slovenije

Usklajevanje KP dejavnosti z ZDR-1

- Poteka od 2013 (tako po spremembi ZDR1);
- Zaključena usklajevanja:
 - Trgovina
 - Papirna industrija;
 - Komunala
 - Elektroindustrija
 - Kovinska industrija
 - Nekovine
 - Gradbeništvo
 - Nepremičnine*
 - Kmetijstvo in živilstvo*

KP v postopku usklajevanja

- KP lesarstvo
- KP grafične dejavnosti
- KP energetika
- KP premogovništvo
- KP kemija in gumarstvo
- Odprte določbe pri: papirna industrija, kovinska industrija, elektroindustrija, kovinski materiali
- Kolektivni spor: kolektivna pogodba za poklicne novinarje, odločitev še ni pravnomočna

Temeljne značilnosti sprememb KP dejavnosti

- Prehod s pravic na podlagi skupne delovne dobe na neprekinjeno delovno dobo pri zadnjem delodajalcu;
- Razni modeli prehoda na dodatek na delovno dobo pri zadnjem delodajalcu – na podlagi odkazilne določbe ZDR-1 o možnem urejanju na manj ugodno;
- Urejanje pravic ki jih ne ureja ZDR-1, bolj ugodno samo za člane sindikata;
- Popoln prehod z IP na NOP z vključitvijo „Ropovih dodatkov“ in spremembo medsebojnih relativnih razmerij med TR;
- Uvrščanje delovnih mest/vrst del v TR na podlagi drugih kriterijev, ne le izobrazbe.

Razširjena veljavnost KPd

- Pozitivno: preprečuje dumping delovne sile za nečlane delodajalskih organizacij;
- Negativno: postavlja kolektivno dogovarjanje v nepomembno pozicijo;
- Stanje KP z razširjeno veljavnostjo:
 - Trgovina
 - Papirna
 - Gostinska - deloma
 - Elektroindustrija
 - Kovinska industrija
 - Tekstilna industrija
 - Kmetijska in živilska industrija
 - gozdarstvo
 - Obrt in podjetništvo

...

Metka Penko Natlačén, univ. dipl. pravnica

Samostojna pravna svetovalka

Pravna služba GZS

metka.penko@gzs.si